

✓ Τα συνδετικά ρήματα - Το κατηγορούμενο

- Εκτός από τα μεταβατικά και τα αμετάβατα ρήματα, υπάρχει κι άλλη μία κατηγορία ρημάτων, τα **συνδετικά**.
- Αυτά συνδέουν το υποκείμενο με μια άλλη λέξη που δηλώνει ποια ιδιότητα έχει το υποκείμενο ή σε ποια κατάσταση βρίσκεται.
- Η λέξη αυτή που **φανερώνει την ιδιότητα** του υποκειμένου ονομάζεται **κατηγορούμενο**.
- Το κατηγορούμενο **βρίσκεται πάντοτε σε ονομαστική πτώση** όπως και το υποκείμενο.

Π.χ. Η Ελένη(υποκ.) θεωρείται όμορφη(κατηγ.) . -και τα δύο σε ονομαστική.

- Τα βασικά συνδετικά ρήματα είναι τα εξής:

είμαι, υπάρχω, γίνομαι, βρίσκομαι, γεννιέμαι, πεθαίνω, ζω, αναγνωρίζομαι, ανακηρύσσομαι, φαίνομαι, μοιάζω, θεωρούμαι, νομίζομαι, αποδεικνύομαι, παρουσιάζομαι, μένω, κληρώνομαι, λέγομαι, χειροτονούμαι, εκλέγομαι, διορίζομαι.

Το κατηγορούμενο μπορεί να είναι:

- **Ουσιαστικό**, π.χ. Ο Γιώργος είναι **πιλότος**.
- **Επίθετο**, π.χ. Ο μαθητής είναι **επιμελής**.
- **Αριθμητικό**, π.χ. Οι δάσκαλοι του σχολείου μας είναι **δώδεκα**.
- **Αντωνυμία**, π.χ. Αυτός δεν είναι πια **ίδιος**.
- **Μετοχή**, π.χ. Η Ελένη ήταν **λυπημένη**.
- **Επίρρημα**, π.χ. Το δωμάτιο ήταν **άνω κάτω**.
- **Εμπρόθετος προσδιορισμός**, π.χ. Το αντικείμενο ήταν **από μέταλλο**.
- **Δευτερεύουσα πρόταση**, π.χ. Με αυτά που έπαθε ήταν **να τον λυπάται κανείς**.

Στις επόμενες προτάσεις υπογράμμισε τα συνδετικά ρήματα και κύκλωσε όσα δεν είναι συνδετικά:

- α. Βρέθηκε από τη νοσοκόμα αναίσθητος στον διάδρομο του νοσοκομείου.
- β. Αγόρασα ένα καινούριο παλτό.
- γ. Ήταν μαρτύριο να τη βλέπω να υποφέρει.
- δ. Τίποτα δεν ενώνει τόσο τους ανθρώπους όσο η συντροφικότητα και τα κοινά ενδιαφέροντα.
- ε. Περιποιήθηκα την άρρωστη μητέρα μου.
- στ. Το μυστικό για μια καλή συνεργασία είναι η συνεννόηση.

Συμπλήρωσε τις προτάσεις με τα συνδετικά ρήματα της παρένθεσης

(έγινε, εκλέχτηκε, διορίστηκε, υπηρέτησε, κληρώθηκε, παρουσιάζεται):

- α. Μετά τη γέννηση του τέταρτου παιδιού τουπολύτεκνος.
- β. ως αξιωματικός στις παραμεθόριες περιοχές.
- γ. Ο πατέρας μου..... διαχειριστής της πολυκατοικίας μας.
- δ. ως σωτήρας του έθνους.
- ε. Ο κύριος Παπαδόπουλος..... βουλευτής Βοιωτίας.
- στ. Ήταν μόλις είκοσι πέντε χρονών όταν..... δάσκαλος στην επαρχία.

Υπογράμμισε τα κατηγορούμενα και γράψε στην παρένθεση τι μέρος του λόγου είναι το καθένα:

- α. Ο χρόνος είναι ελάχιστος. (.....)
- β. Το «χθες» είναι επίρρημα. (.....)
- γ. Ο παππούς μου διατέλεσε κοινοτάρχης. (.....)
- δ. Πρόεδρος του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων εκλέχτηκε ο πατέρας μου.(.....)
- ε. Στάθηκε αδύνατη η συζήτηση μαζί του. (.....)
- στ. Πολλοί στρατιώτες ήταν τραυματισμένοι. (.....)
- ζ. Οι καλοί είναι δυσεύρετοι. (.....)
- η. Αμίλητος μπήκε ο αδερφός μου στο δωμάτιο. (.....)
- θ. Έπεσε αναίσθητη από την πολλή ζέστη. (.....).
- ι. Μείναμε και οι δύο ακίνητες. (......)

Άλλαξε το κατηγορούμενο από επίθετο σε εμπρόθετο, όπως στο παράδειγμα:

- α. Το ανθοδοχείο είναι γυάλινο. -> Το ανθοδοχείο είναι από γυαλί.
- β. Το λάδι είναι καλαματιανά. ->
- γ. Το νυφικό είναι μεταξωτό. ->
- δ. Η στολή είναι κρητική. ->
- ε. Ο χορός είναι ποντιακός. ->
- στ. Το τραγούδι είναι ηπειρώτικο. ->

Βρες στο κρυπτόλεξο τα δέκα (10) μουσικά όργανα που κρύβονται:

A	P	Π	A	Σ	Δ	Ψ	Χ	Σ	A	T	B	I	O	Λ	A
A	X	Ψ	Π	I	A	N	O	P	A	A	Δ	Γ	B	T	Y
I	B	Γ	P	T	Θ	M	Σ	Δ	B	I	O	Λ	I	E	Σ
K	I	Θ	A	P	A	A	A	K	O	P	N	T	E	O	N
O	Z	I	M	B	Δ	K	Δ	Ψ	Λ	Σ	Δ	P	Γ	H	Y
I	T	B	I	O	Λ	O	N	T	Σ	E	Λ	O	B	N	X
Σ	Y	T	Y	O	M	P	Σ	Z	P	Ψ	Χ	M	Ψ	Χ	O
Σ	M	I	Λ	I	Σ	Χ	Ψ	O	K	Λ	A	Π	Y	T	O
Σ	Π	Χ	M	N	B	Χ	T	P	Φ	Λ	A	O	Y	T	O
O	A	O	M	M	A	O	K	Z	Π	A	Δ	N	A	Δ	Z
Σ	N	Ψ	Χ	Σ	A	M	Ω	Z	E	Σ	Δ	I	T	Θ	M
Φ	O	Λ	H	A	Δ	N	M	O	I	Ψ	Ω	O	M	Ω	Σ